

RESEARCH
NO 21

Institut za
evropske poslove

STAVOVI GRAĐANA SRBIJE PREMA RUSIJI

ISTRAŽIVANJE JAVNOG MNJENJA

MART 2020.

Institut za
evropske poslove

Sadržaj.....	1
Metodologija	2
Sociodemografske karakteristike ispitanika.....	3
Prikaz rezultata	4
Ocenite odnose između Srbije i Rusije ocenom od 1 do 5, pri čemu je 1 veoma loši, a 5 veoma dobri? (%)	5
Ukrštanje ciljnih grupa sa pitanjem: „Ocenite odnose između Srbije i Rusije ocenom od 1 do 5, pri čemu je 1 veoma loši, a 5 veoma dobri?“	6
Time scale – Prosečne ocene odnosa između Srbije i Rusije.....	7
Da li verujete da će odnosi Srbije i Rusije u budućnosti biti bolji?	8
Ukrštanje ciljnih grupa sa pitanjem: „Da li verujete da će odnosi Srbije i Rusije u budućnosti biti bolji?“	8
Gde se informišete o odnosima Srbije i Rusije?.....	9
Time scale – Gde se informišete o odnosima Srbije i Rusije?(%).....	10
Da li ste bili u Rusiji?.....	11
Ukrštanje ciljnih grupa sa pitanjem: „Da li ste bili u Rusiji?“	11
Time scale – Da li ste bili u Rusiji?(%).....	12
Koji političar u Srbiji najviše radi na dobrim odnosima sa Rusijom?(%).....	13
Da li je Rusija prijatelj ili neprijatelj Srbije?	14
Ukrštanje ciljnih grupa sa pitanjem: „Da li je Rusija prijatelj ili neprijatelj Srbije?“	14
Time scale – Da li je Rusija prijatelj ili neprijatelj Srbije?(%)	15
Da li planirate da odete iz Srbije	16
Ukrštanje ciljnih grupa sa pitanjem: „Da li planirate da odete iz Srbije?“	17
Ko je najveći donator Srbije?	18
Time scale – Ko je najveći donator Srbije? (%)	19

Metodologija

Klijent: Institut za evropske poslove

Cilj istraživanja: Ispitivanje stavova građana Srbije prema Rusiji

Metoda sakupljanja podataka je bila CATI, kvantitativno istraživanje u obliku kompjuterski podržanog telefonskog intervjuisanja.

Softver za unos podataka: WARP IT, profesionalni licencirani program za istraživanje tržišta sa velikim opsegom mogućnosti prilikom postavljanja projekta.

Softver za analizu podataka: SPSS

Realizovan uzorak: 1207 ispitanika

Geografska odrednica: teritorija Republike Srbije, bez Kosova i Metohije

Kontrola: ponovljenim intervjuom na 20% anketiranih lica vršena kontrola verodostojnosti odgovora

Poststratifikacija: rađena radi eliminacije neodgovora usled odbijanja intervjua

Varijable poststratifikacije: starost i obrazovanje

Slučajna greška: 1,23 % za incidencu 5%

Period sakupljanja podataka: 12.03. – 22.03.2020. godine

Objašnjenje čitanja tabela:

Primer tabele ukrštanja pola sa odgovorom na pitanje koji kao ponuđene modalitete ima "da" i "ne".

	Muški pol	Ženski pol
Da	24,0%	26,3%
Ne	76,0%	73,7%
Total	100,0%	100,0%

U redu se nalazi naziv odgovarajućeg modaliteta koji predstavlja demografsko obeležje. U koloni se nalaze modaliteti odgovora na pitanje iz istraživanja.

Tabela se čita po koloni, zbir je 100%, što predstavlja rezultat za subpopulaciju muškaraca (zbir 100% odgovora "da" i "ne" za muškarce).

Crvenim fontom su označeni statistički značajni rezultati na nivou .05 hi-kvadrat testa koji je rađen tokom ukrštanja varijabli.

Sociodemografske karakteristike ispitanika

Veličina uzorka: 1207		%
Pol	Muški	48.1
	Ženski	51.9
Godine starosti	18-29	18.3
	30-44	24.7
	45-59	27.0
	60+	30.0
Obrazovni status*	Bez škole, nezavršena osnovna i osnovna škola, II i III stepen srednja škola	52.0
	IV stepen srednja škola, gimnazija i specijalizacija	31.0
	Viša škola, fakultet +	17.0
Region	Vojvodina	26.8
	Beograd	23.2
	Istočna i Južna Srbija	21.8
	Zapadna Srbija sa Šumadijom	28.1
Tip naselja	Gradsko	60.0
	Vangradsko	40.0
TOTAL		100,0

Tabela 1

**prilikom ukrštanja varijabli kategorije "bez škole, nezavršena osnovna škola i osnovna škola, srednja škola trogodišnja ili dvogodišnja" čine kategoriju "osnovna škola", a kategorije "četvorogodišnja srednja škola i gimnazija, specijalizacija" kategoriju "srednja škola".*

Prikaz rezultata

36.4% građana Srbije odnos između Srbije i Rusije ocenjuje ocenom 4, trećina daje ocenu 5 - veoma dobri, 24.1% ocenu 3, dok ocenu 2 daje 4.2% građana, a ocenu 1 – veoma loš odnos daje 1.5% ispitanika. Prosečna ocena odnosa između Srbije i Rusije iznosi 3.97, a više ocene daju žene, ispitanici stariji od 60 godina, osnovnog nivoa obrazovanja, i stanovnici vangradskih sredina. Posmatrajući prethodna dva istraživačka talasa uočava se blaži trend opadanja prosečne ocene odnosa između Srbije i Rusije.

78% ispitanika veruje da će odnosi između Srbije i Rusije u budućnosti biti bolji, 8% ne veruje, dok 14% nije umelo da se izjasni po ovom pitanju. Da će odnosi biti bolji u većoj meri veruju žene, stariji od 60 godina, ispitanici osnovnog nivoa obrazovanja, stanovnici Zapadne Srbije sa Šumadijom i vangradska naselja. Najveći broj ispitanika se o odnosima Srbije i Rusije informiše preko televizije (38.5%), 23.1% putem internet portala, 11.1% navodi društvene mreže, 10.9% štampane medije, 8.9% preko porodice, prijatelja i kolega, dok se ostali odgovori javljaju u manje od 6% slučajeva. Prilikom poređenja načina informisanja kroz tri istraživačka talasa, primetan je blaži trend opadanja broja ispitanika koji se informišu putem štampanih medija i radija, kao i linearan porast u slučaju internet portala i društvenih mreža.

89% ispitanika nije bilo u Rusiji, dok 11% jeste i to su u većoj meri muškarci, ispitanici najvišeg nivoa obrazovanja, stanovnici regiona Beograd i gradskih sredina. Ne uočavaju se značajnije razlike kroz istraživačke talase.

Više od polovine ispitanika (57.4%) smatra da Aleksandar Vučić najviše radi na dobrim odnosima sa Rusijom, 11.9% navodi Ivicu Dačića, 23.4% ispitanika ne zna, dok se ostali odgovori javljaju u procentu manjem od 4%.

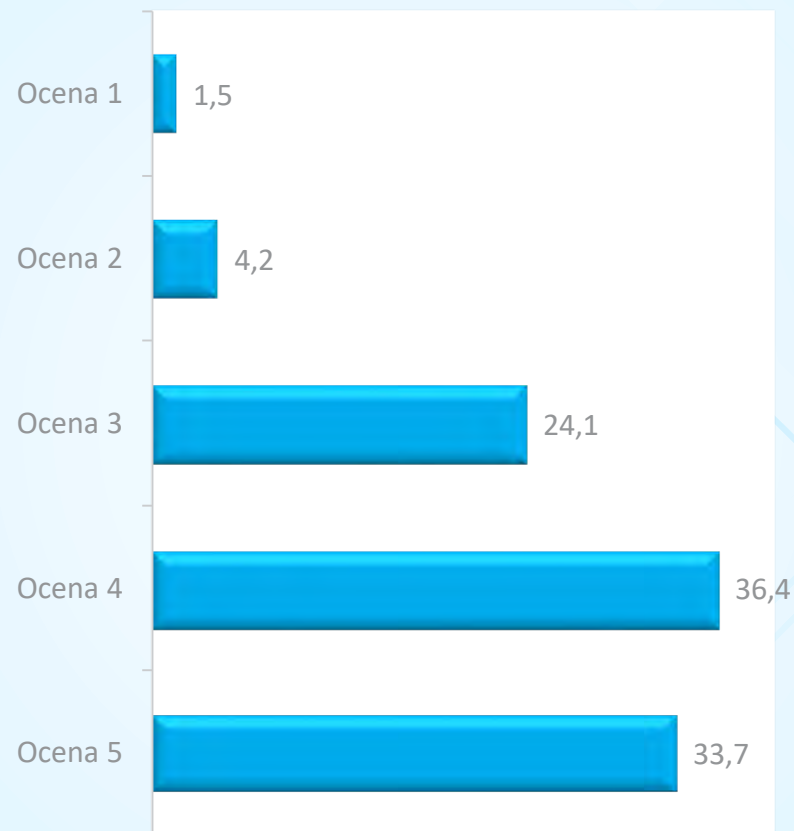
Najveći broj građana (86%) smatra da je Rusija prijatelj Srbije, 3% ima suprotno mišljenje, dok 11% ne zna odgovor na ovo pitanje. Većina ispitanika koji smatraju da je Rusija prijatelj Srbije stariji su od 60 godina i njihov broj opada sa porastom stepena obrazovanja. Ne uočavaju se značajnije razlike u poređenju sa prethodnim talasom istraživanja.

71% građana ne planira da ode iz Srbije, 12% ne zna, dok 17% ispitanika planira i to su u većoj meri muškarci, ispitanici srednjeg i visokog stepena obrazovanja, građani do 45 godina starosti, stanovnici regiona Beograd i gradskih sredina. Ispitanici na prvom mestu planiraju da idu u zemlje Evropske unije.

40% građana Srbije navodi da je Kina najveći donator, 17.6% pominje Evropsku uniju, 14.6% smatra Rusiju najvećim donatorom, dok se ostali odgovori javljaju u manje od 5% slučajeva. U poređenju sa prethodnim istraživanjem 20% više ispitanika smatra da je Kina najveći donator, oko 10% manje njih navodi Rusiju i oko 8% manje EU.

Ocenite odnose između Srbije i Rusije ocenom od 1 do 5, pri čemu je 1 veoma loši, a 5 veoma dobri? (%)

Total uzorak.

Grafikon 1

Prosečna ocena (na skali od 1-5, gde je prosek 3) iznosi **3.97**

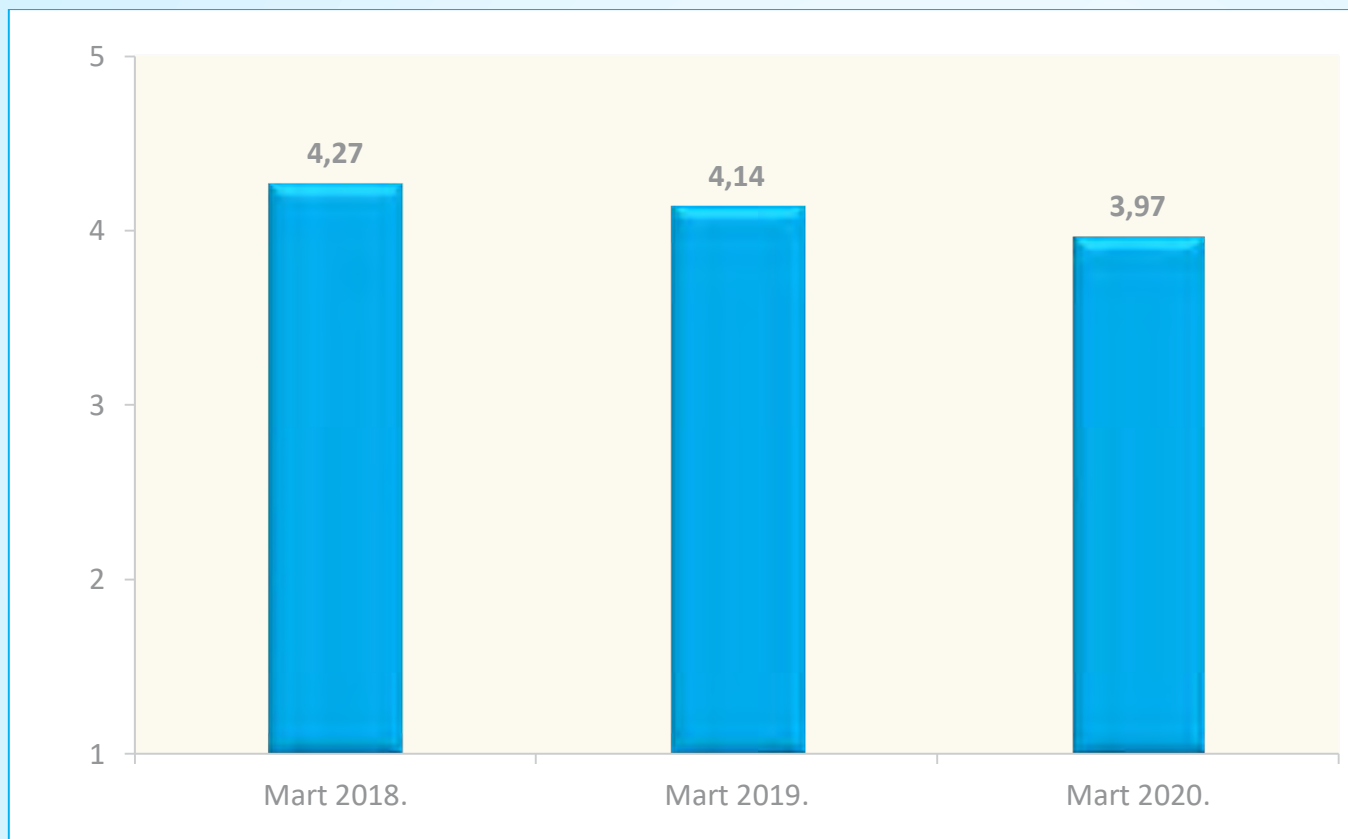
Ukrštanje ciljnih grupa sa pitanjem: „Ocenite odnose između Srbije i Rusije ocenom od 1 do 5, pri čemu je 1 veoma loši, a 5 veoma dobri?“

	Prosečna ocena
Pol	
Muški pol	3.88
Ženski pol	4.04
Godine starosti	
18-29	3.92
30-44	3.76
45-59	3.93
60+	4.20
Obrazovni status	
Osnovna škola	4.12
Srednja škola	3.81
Viša škola, fakultet +	3.78
Region	
Vojvodina	3.88
Beograd	4.00
Istočna i Južna Srbija	4.00
Zapadna Srbija sa Šumadijom	3.99
Tip naselja	
Gradsko	3.88
Vangradsko	4.10
Total	3.97

Tabela 2

Time scale – Prosečne ocene odnosa između Srbije i Rusije

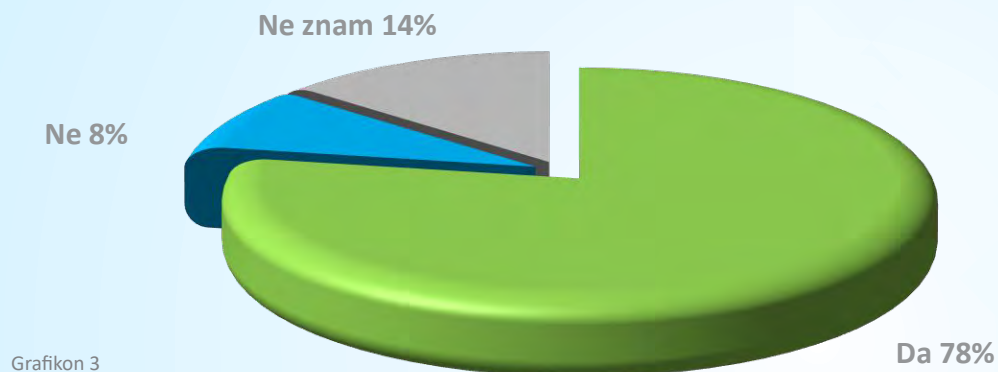
Uporedni prikaz rezultata kroz 3 talasa istraživanja.

Grafikon 2

Da li verujete da će odnosi Srbije i Rusije u budućnosti biti bolji?

Total uzorak.

Ukrštanje ciljnih grupa sa pitanjem: „Da li verujete da će odnosi Srbije i Rusije u budućnosti biti bolji?“

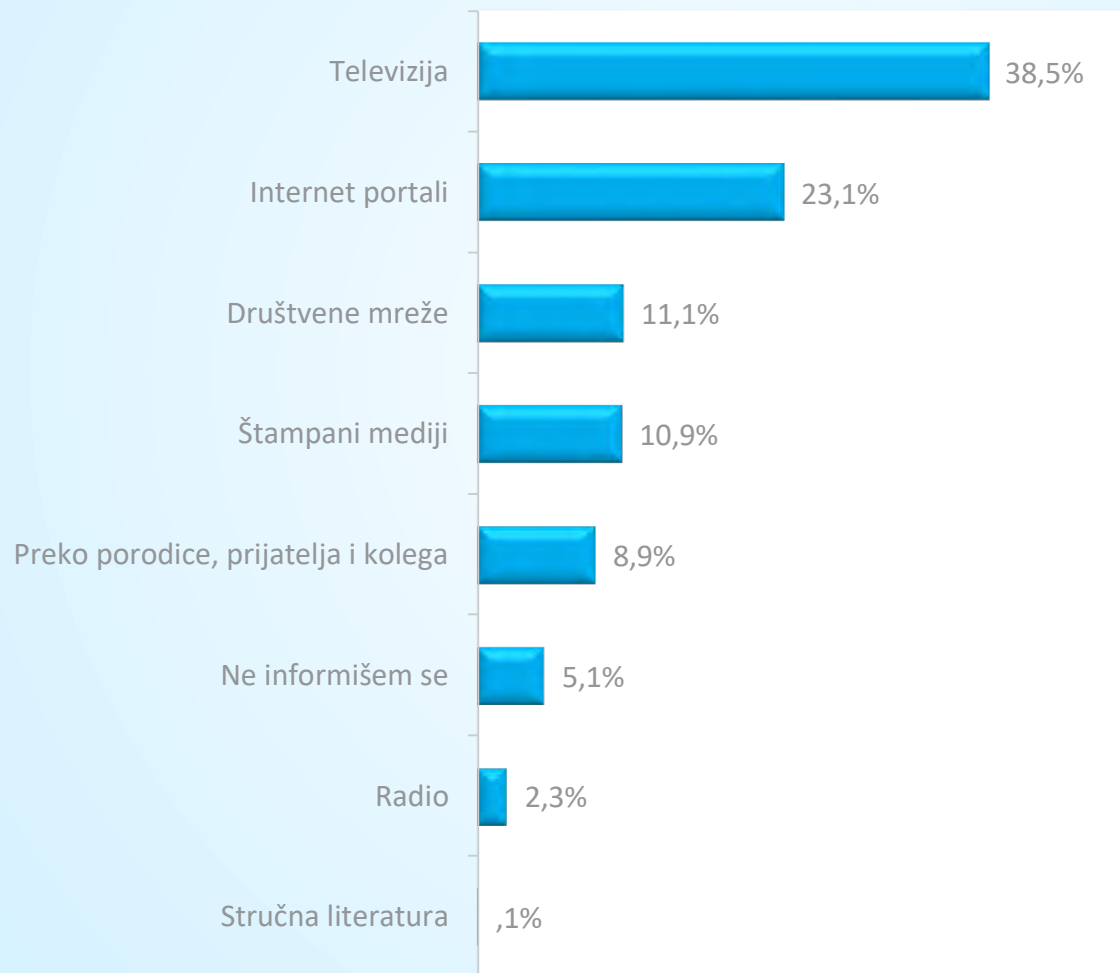
Napomena: Crvenim su označeni statistički značajni podaci.

	Muški	Ženski	18-29	30-44	45-59	60+	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola, fakultet+	Vojvodina	Beograd	Istočna I Južna Srbija	Zapadna Srbija sa Šumadijom	Gradsko	Vangradsko
Da	75.7%	79.9%	72.4%	69.2%	78.2%	87.8%	83.9%	72.7%	68.8%	76.2%	73.9%	76.9%	82.9%	75.7%	81.0%
Ne	11.2%	6.1%	9.0%	12.0%	9.8%	4.4%	4.8%	11.8%	14.1%	8.0%	12.5%	7.2%	7.1%	10.6%	5.6%
Ne znam	13.1%	14.1%	18.6%	18.7%	12.0%	7.7%	11.3%	15.5%	17.1%	15.7%	13.6%	15.9%	10.0%	13.7%	13.5%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabela 3

Gde se informišete o odnosima Srbije i Rusije?

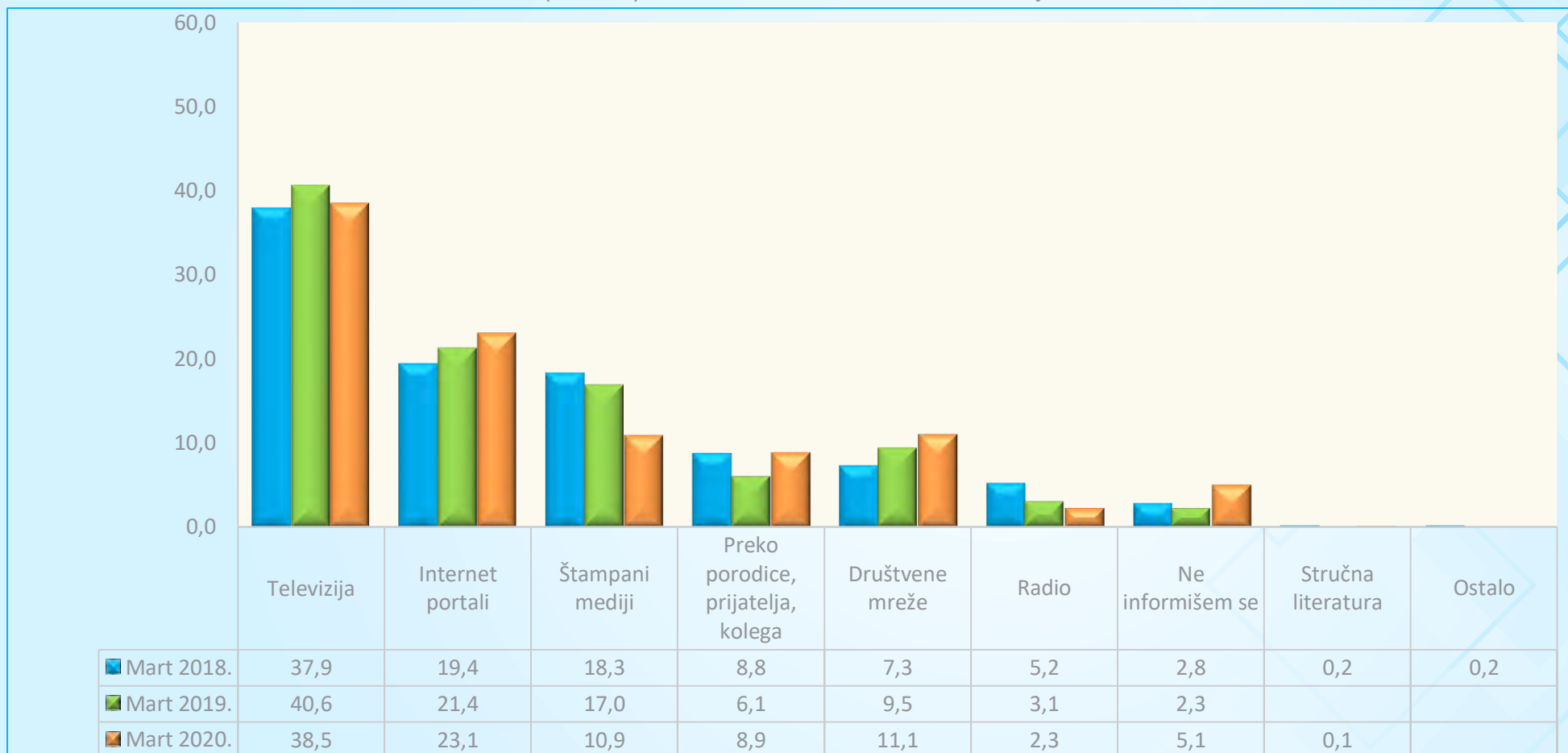
Total uzorak. Mogućnost davanja više odgovora. Prikaz na 100%.

Grafikon 4

Time scale – Gde se informišete o odnosima Srbije i Rusije? (%)

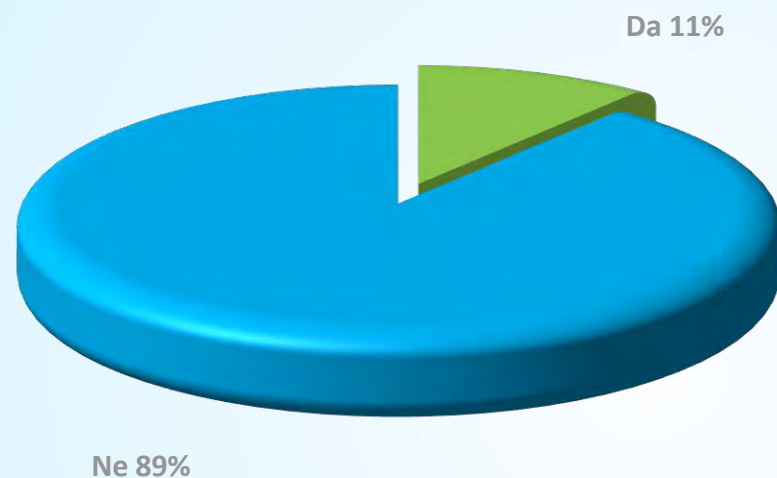
Uporedni prikaz rezultata kroz 3 talasa istraživanja.

Grafikon 5

Da li ste bili u Rusiji?

Total uzorak.

Grafikon 6

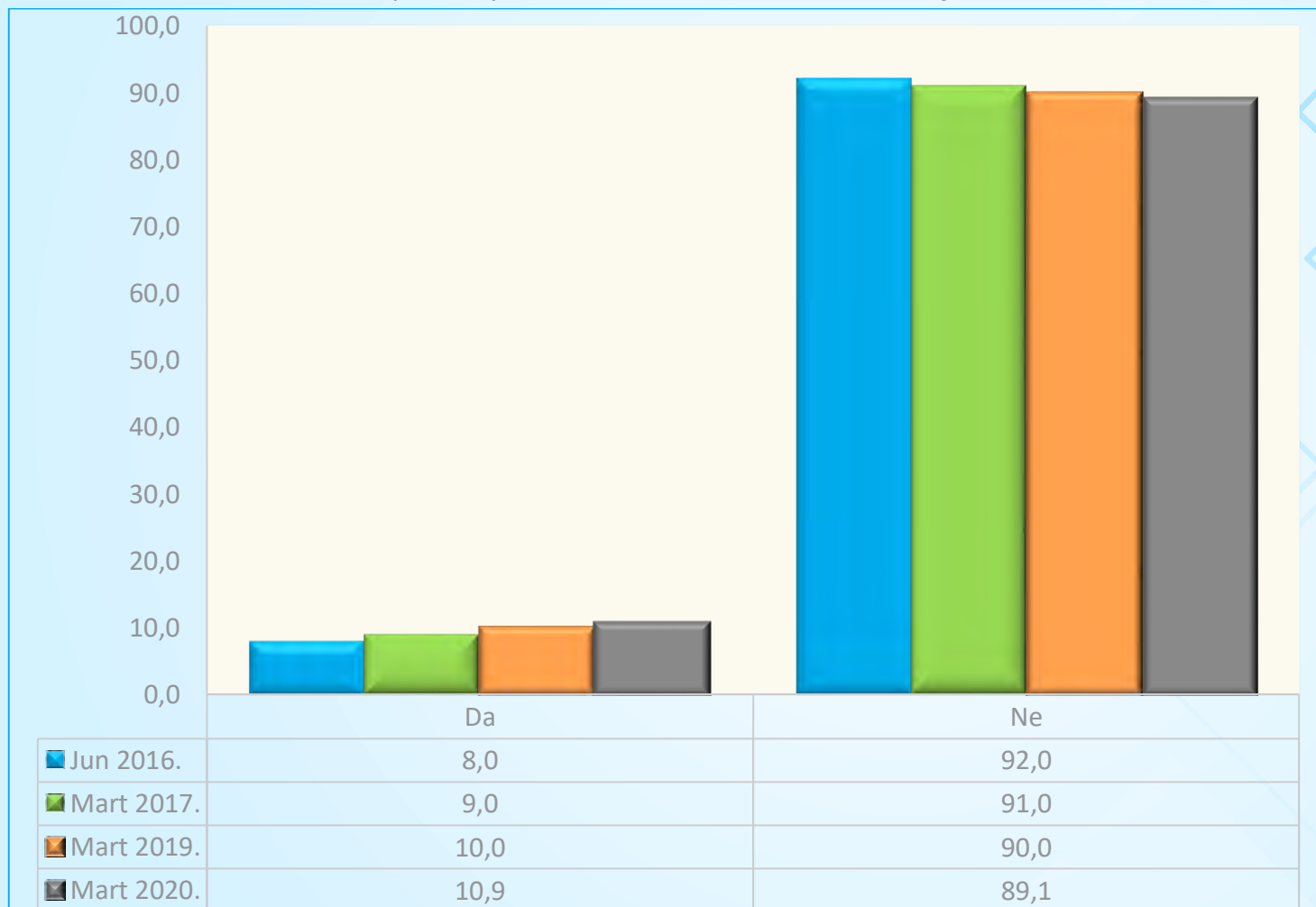
Ukrštanje ciljnih grupa sa pitanjem: „Da li ste bili u Rusiji?“

Napomena: Crvenim su označeni statistički značajni podaci.

	Muški	Ženski	18-29	30-44	45-59	60+	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola, fakultet+	Vojvodina	Beograd	Istočna i Južna Srbija	Zapadna Srbija sa Šumadijom	Gradsko	Vangradsko
Da	13.1%	8.9%	6.8%	11.4%	12.9%	11.0%	9.1%	9.9%	18.0%	9.9%	15.4%	8.7%	9.7%	12.7%	8.1%
Ne	86.9%	91.1%	93.2%	88.6%	87.1%	89.0%	90.9%	90.1%	82.0%	90.1%	84.6%	91.3%	90.3%	87.3%	91.9%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabela 4

Time scale – Da li ste bili u Rusiji? (%)
Uporedni prikaz rezultata kroz 4 talasa istraživanja.

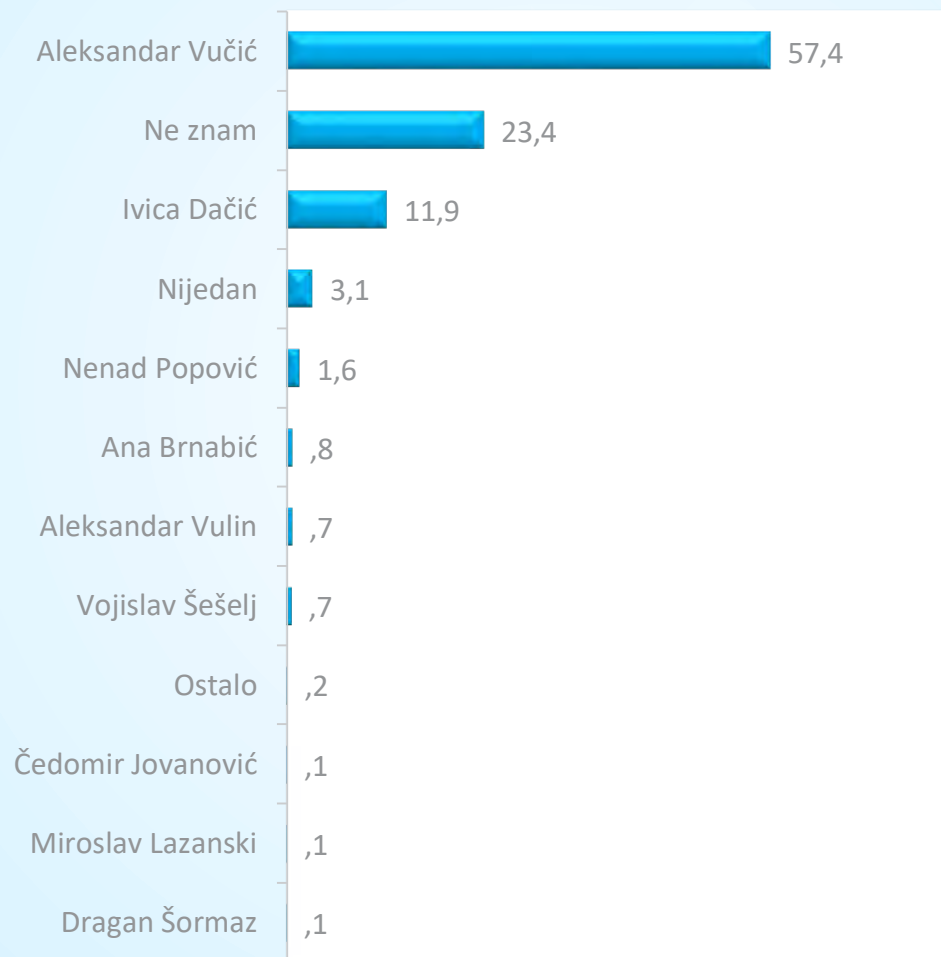

Grafikon 7

*Napomena: u Martu 2017. godine pitanje je glasilo "Da li ste ikada bili u Rusiji?"

Koji političar u Srbiji najviše radi na dobrim odnosima sa Rusijom? (%)

Total uzorak.

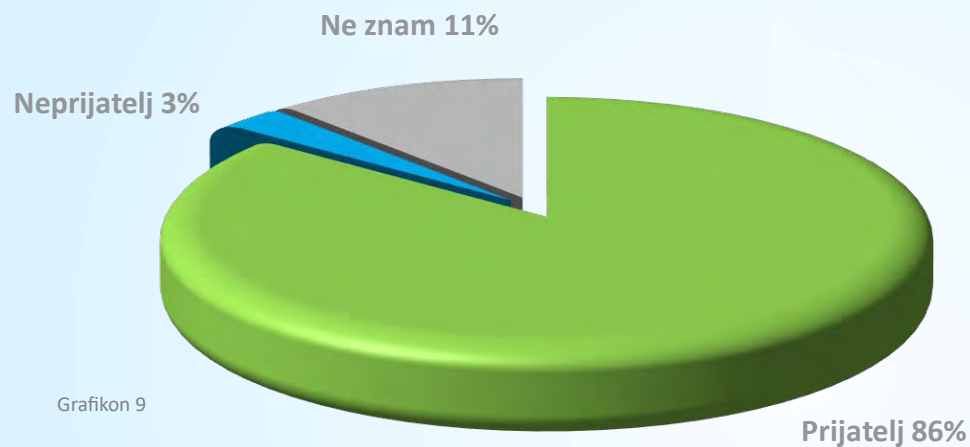

Grafikon 8

Ostalo: Dušan Bajatović; Dragomir Karić; Boško Obradović; opozicija.

Da li je Rusija prijatelj ili neprijatelj Srbije?

Total uzorak.

Grafikon 9

Ukrštanje ciljnih grupa sa pitanjem: „Da li je Rusija prijatelj ili neprijatelj Srbije?”

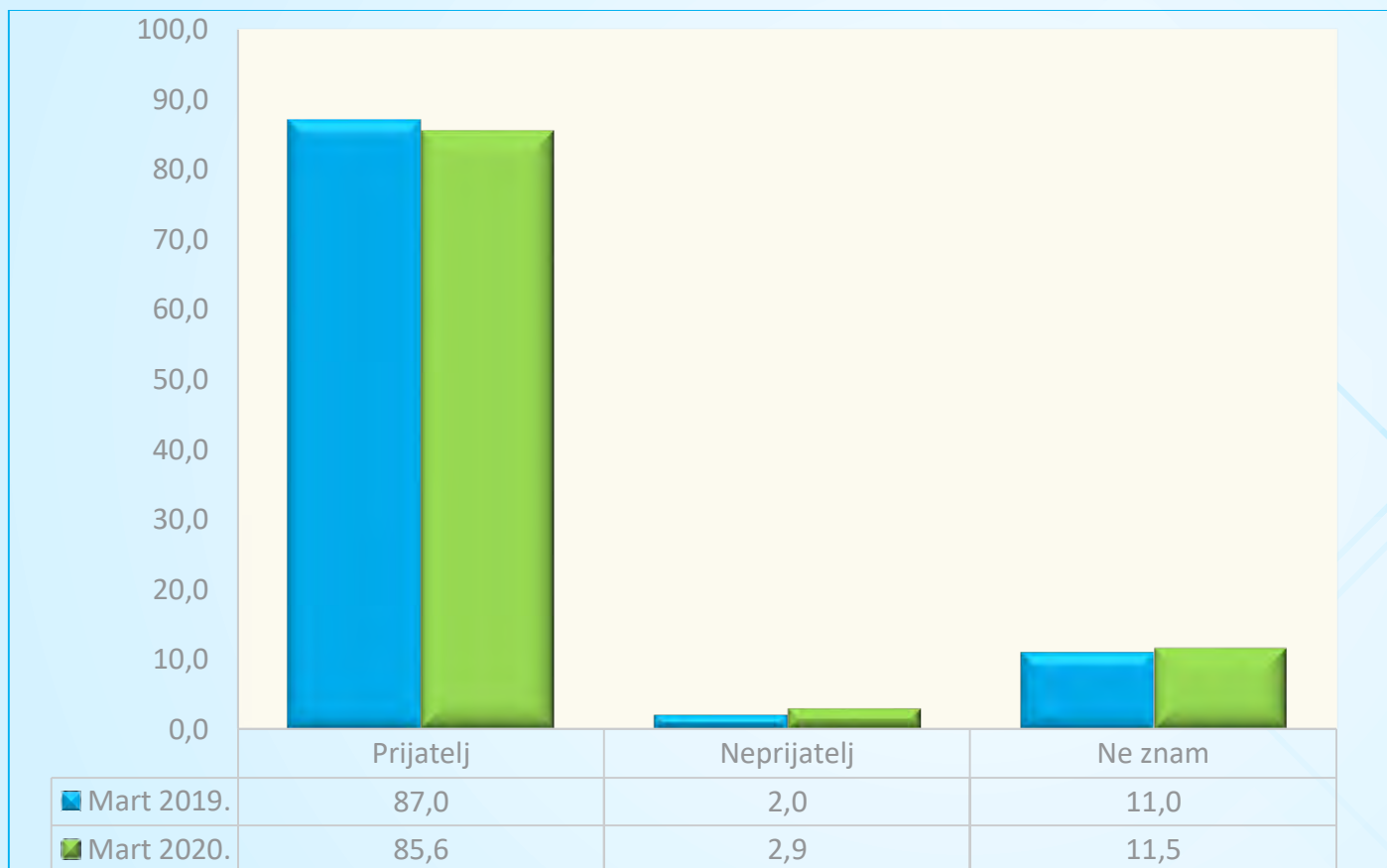
Napomena: Crvenim su označeni statistički značajni podaci.

	Muški	Ženski	18-29	30-44	45-59	60+	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola, fakultet+	Vojvodina	Beograd	Istočna I Južna Srbija	Zapadna Srbija sa Šumadijo	Gradsko	Vangradsko
Prijatelj	85.2%	86.1%	82.8%	76.8%	85.9%	94.2%	90.0%	82.1%	78.5%	86.4%	82.5%	87.8%	85.9%	84.8%	86.7%
Neprijatelj	4.0%	1.8%	3.2%	5.4%	2.5%	.8%	2.4%	3.2%	3.9%	3.4%	3.2%	1.1%	3.2%	2.5%	3.3%
Ne znam	10.9%	12.1%	14.0%	17.8%	11.7%	5.0%	7.6%	14.7%	17.6%	10.2%	14.3%	11.0%	10.9%	12.7%	9.9%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

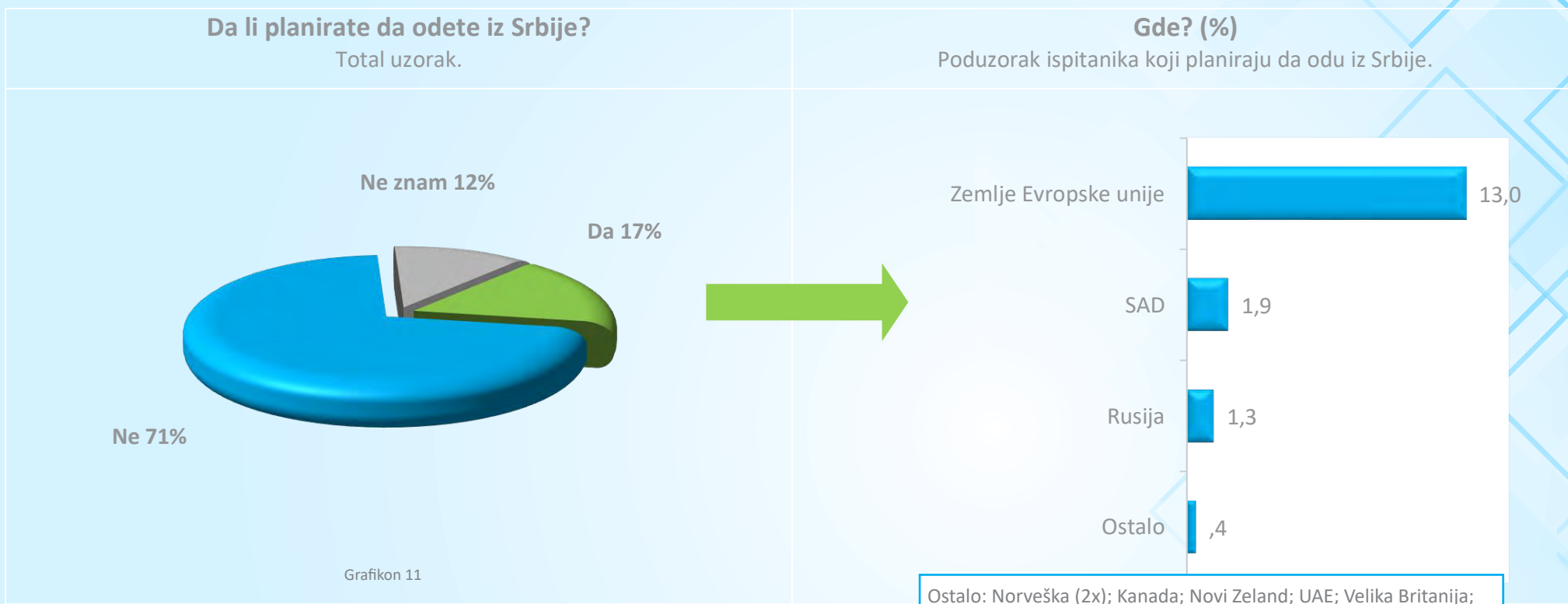
Tabela 5

Time scale – Da li je Rusija prijatelj ili neprijatelj Srbije? (%)

Uporedni prikaz rezultata kroz 2 talasa istraživanja.

Grafikon 10

Ukrštanje ciljnih grupa sa pitanjem: „Da li planirate da odete iz Srbije?“

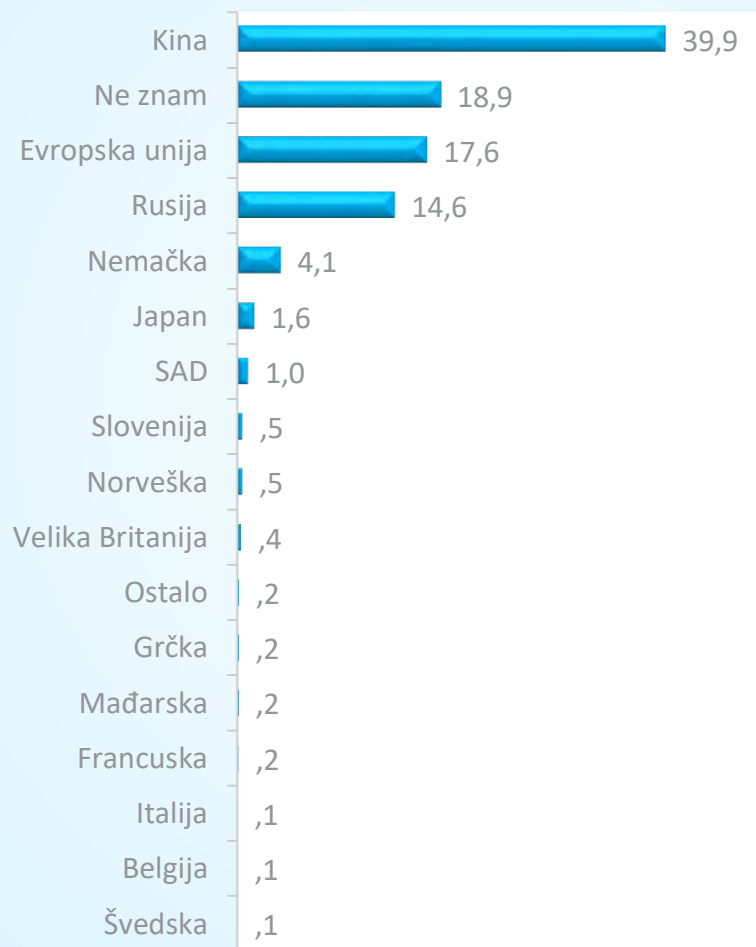
Napomena: Crvenim su označeni statistički značajni podaci.

	Muški	Ženski	18-29	30-44	45-59	60+	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola, fakultet+	Vojvodina	Beograd	Istočna i Južna Srbija	Zapadna Srbija sa Šumadijom	Gradsko	Vangradsko
Da	20.2%	13.4%	36.8%	26.2%	10.1%	2.5%	11.0%	21.1%	25.4%	16.7%	23.1%	14.1%	13.5%	19.3%	12.8%
Ne	66.6%	75.9%	38.2%	55.4%	82.8%	94.8%	79.4%	67.1%	55.1%	67.8%	64.1%	75.3%	77.9%	67.7%	77.0%
Ne znam	13.3%	10.7%	25.0%	18.5%	7.1%	2.8%	9.6%	11.8%	19.5%	15.5%	12.8%	10.6%	8.5%	13.0%	10.1%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabela 6

Ko je najveći donator Srbije? (%)

Total uzorak.

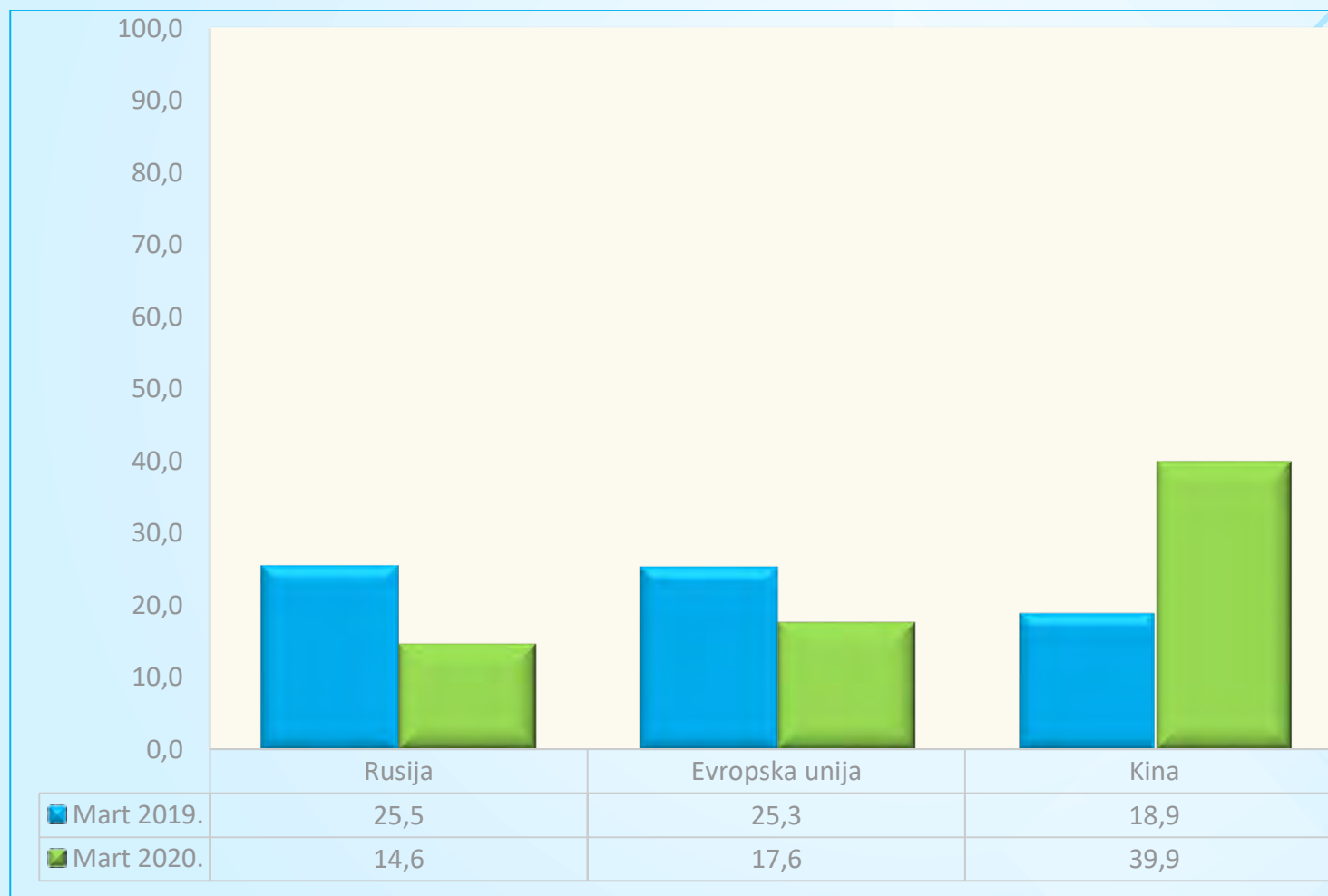
Grafikon 12

Ostalo: Dijaspora (2x); Švajcarska.

Time scale – Ko je najveći donator Srbije? (%)

Uporedni prikaz rezultata kroz 2 talasa istraživanja.

PRIKAZ ODGOVORA KOJI PRELAZE 5%

Grafikon 13

RESEARCH
NO 21

Institut za
evropske poslove

ISTRAŽIVANJE ZA POTREBE INSTITUTA ZA EVROPSKE POSLOVE SPROVELA NINAMEDIA.

Institut za
evropske poslove

IZDAVAČ:

INSTITUT ZA EVROPSKE POSLOVE
DVADESETSEDMOG MARTA 25A, BEOGRAD, SRBIJA

✉ OFFICE@IEA.RS
🏠 WWW.IEA.RS

BEOGRAD
30. MART 2020. GODINE